

KARTA PRZEDMIOTU

1. Nazwa przedmiotu: METODY STATYSTYCZNE		2. Kod przedmiotu: MK_04		
3. Karta przedmiotu ważna od roku akademickiego: 2012/2013				
4. Forma kształcenia:		studia pierwszego stopnia		
5. Forma studiów:		studia stacjonarne		
6. Kierunek studiów:		INFORMATYKA (RAu)		
7. Profil studiów:		ogólnoakademicki		
8. Specjalność:				
9. Semestr:		3,4		
10. Jednostka prowadząca przedmiot:		Instytut Informatyki, RAu2		
11. Prowadzący przedmiot:		prof. dr hab. inż. Katarzyna Stapor		
12. Przynależność do grupy przedmiotów:		przedmioty wspólne		
13. Status przedmiotu:		obowiązkowy		
14. Język prowadzenia zajęć:		polski		
15. Przedmioty wprowadzające oraz wymagania wstępne: zakłada się, że student jest po wykładzie elementarnym z analizy matematycznej i algebry liniowej				
16. Cel przedmiotu: Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z podstawami rachunku prawdopodobieństwa oraz wnioskowania statystycznego, a także z elementami statystycznej analizy danych				
17. Efekty kształcenia:¹				
Nr	Opis efektu kształcenia	Metoda sprawdzenia efektu kształcenia	Forma prowadzenia zajęć	Odniesienie do efektów dla kierunku studiów
W1	Student zna podstawowe pojęcia i prawa rachunku prawdopodobieństwa, w tym ważniejsze klasy rozkładów	SP, EP	WT, C	K1A_W02
W2	Student zna i rozumie podstawowe metody wnioskowania statystycznego: estymację i weryfikację hipotez	SP, EP	WT, C	K1A_W02
W3	Student dysponuje wiedzą na temat nowoczesnych metod statystycznej analizy danych, stanowiących podstawę data miningu	EP, CL	WT, C, L	K1A_W09
U1	Student potrafi skonstruować przestrzenie probabilistyczne dla konkretnych zastosowań	SP, EP	WT, C	K1A_U11
U2	Student potrafi wyznaczać wybranymi metodami estymatory parametryczne i nieparametryczne rozkładów i właściwie dokonywać weryfikacji hipotez o nich	SP, EP	WT, C, L	K1A_U09 K1A_U11
U3	Student potrafi właściwie wykorzystać poznane metody wnioskowania statystycznego w złożonych analizach danych, w tym w data miningu	CL	WT, C, L	K1A_U09
K1	Student potrafi pracować w zespole analitycznym	CL	L	K1A_K03
K2	Student potrafi w świadomy sposób ubocznych i odpowiedzialny sposób wykonywać złożone analizy danych	CL	L	K1A_K02

¹ należy wskazać ok. 5 – 8 efektów kształcenia

18. Formy zajęć dydaktycznych i ich wymiar (liczba godzin)

	W.	Ćw.	L.
Sem. 3	30	15	
Sem. 4		15	

19. Treści kształcenia:**Wykład**

Elementy rachunku prawdopodobieństwa. Przestrzeń probabilistyczna, prawdopodobieństwo, schemat doświadczeń Bernoulliego, zagadnienie Bayesa, zmienna losowa dyskretna i ciągła i jej charakterystyki, wektor losowy i jego charakterystyki, pojęcie rozkładu łącznego, brzegowego i warunkowego, podstawowe typy rozkładów (dwumia-nowy, Poissona, geometryczny, wykładniczy, normalny), prawa wielkich liczb, centralne twierdzenie graniczne, proces stochastyczny, szereg czasowy.

Elementy statystyki matematycznej. Podstawowe pojęcia: populacja, cecha (zmienna), typy zmiennych, próba, rozkład empiryczny i jego opis, szeregi rozdzielcze, histogramy, statystyki opisowe; Model statystyczny: przestrzeń próby i przestrzeń parametrów, model parametryczny i nieparametryczny, statystyka i jej rozkład; Estymacja punktowa: definicja estymatora i przykłady, własności estymatorów – nieobciążoność, zgodność, estymatory największej wiarygodności; Przedziały ufności: ich konstrukcja i przykłady dla konkretnych parametrów; Model nieparametryczny: estymacja jądrowa funkcji gęstości; Weryfikacja hipotez statystycznych: hipoteza zerowa i alternatywna, test statystyczny, obszar krytyczny, błędy 1-go i 2-go rodzaju, moc testu, przykłady konstrukcji testów dla wartości oczekiwanej i wariancji w rozkładzie normalnym, testy zgodności chi-kwadrat i Kołmogorowa, test niezależności, testy dla porównania dwóch populacji; Jednoczynnikowa analiza wariancji i jej nieparametryczny odpowiednik – test Kruskala Wallisa; Klasyczny model regresji liniowej, estymacja parametrów, diagnostyka modelu, regresja wieloraka. Elementy analizy szeregów czasowych.

Ćwiczenia tablicowe

1. Konstrukcja przestrzeni probabilistycznych dla konkretnych zastosowań, obliczanie prawdopodobieństw związanych z doświadczeniem Bernoulliego, twierdzeniem Bayesa
2. Znajdowanie rozkładów zmiennych losowych, obliczanie ich podstawowych charakterystyk i parametrów
3. Uzyskiwanie estymatorów metodą największej wiarygodności, badanie właściwości estymatorów
4. Parametryczne i nieparametryczne testy istotności w populacji o rozkładzie normalnym, estymacja parametrów w klasycznym modelu regresji liniowej

Zajęcia laboratoryjne

1. Arkusz kalkulacyjny Excel – wybrane elementy obsługi. Podstawy języka Visual Basic, pisanie własnych makr, implementacja algorytmów generacji liczb pseudolosowych dla podstawowych rozkładów, symulacja doświadczeń losowych.
2. Wyznaczanie podstawowych charakterystyk rozkładu empirycznego, wnioskowanie statystyczne z zastosowaniem wybranych metod estymacji i weryfikacji hipotez
3. Zaawansowane analizy danych: analiza wariancji czyli badanie różnic między wieloma populacjami
4. Analiza korelacji i regresji

20. Egzamin: tak, pisemny po 3-cim semestrze

21. Literatura podstawowa:

1. K. Stąpor: Wykłady z metod statystycznych dla informatyków. Wyd. Polit. Śl., Gliwice 2008
2. J. Koronacki, J. Mielniczuk: Statystyka dla kierunków technicznych i przyrodniczych. WNT, Warszawa 2006
3. W. Krywicki i in.: Rachunek prawdopodobieństwa i statystyka matematyczna w zadaniach. Cz.1, 2, PWN Warszawa 2008

22. Literatura uzupełniająca:

1. R. Zieliński: Siedem wykładów wprowadzających do statystyki matematycznej. PWN Warszawa 1990
2. M. Maliński, J. Szmyszał: Statystyka matematyczna wspomagana komputerowo. Wyd. Polit. Śl., Gliwice 2000

23. Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów kształcenia

Lp.	Forma zajęć	Liczba godzin kontaktowych / pracy studenta
1	Wykład	30/15
2	Ćwiczenia	15/15
3	Laboratorium	15/15
4	Projekt	/
5	Seminarium	/
6	Inne	10/20
	Suma godzin	70/65

24. Suma wszystkich godzin:135**25. Liczba punktów ECTS: 5²****26. Liczba punktów ECTS uzyskanych na zajęciach z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego: 3****27. Liczba punktów ECTS uzyskanych na zajęciach o charakterze praktycznym (laboratoria, projekty): 1****26. Uwagi:**

Zatwierdzono:

.....
(data i podpis prowadzącego).....
(data i podpis dyrektora instytutu/kierownika katedry/
Dyrektora Kolegium Języków Obcych/kierownika lub
dyrektora jednostki międzywydziałowej)

---

² 1 punkt ECTS – 30 godzin.